

Výbor OSN: Slovenskí politici nesmú tolerovať policajné násilie proti Rómom

07.09.2015

Nedostatok účinného vyšetrovania represívnych zásahov proti Rómom zo strany polície. Dlhodobó nevyšetrená prax nútených sterilizácií rómskych žien. To sú len niektoré z nedostatkov, na ktoré poukazuje Výbor OSN proti mučeniu (CAT) vo svojich ostatných záverečných zisteniach hodnotiacich dodržiavanie záväzného Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu zo strany SR. Informácie o pretrvávajúcich nedostatkoch v tejto oblasti Výboru poskytlo vo svojej kritickej správe aj Európske centrum pre práva Rómom (ERRC) a Poradňa pre občianske a ľudské práva (Poradňa)

Výbor CAT nedávno zverejnil svoje [Záverečné zistenia](#) ohľadom stavu dodržiavania Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu v SR (Dohovor). Vydaniu zistení zo strany Výboru predchádzalo posudzovanie periodickej vládnej správy o posune v uplatňovaní Dohovoru, ktoré sa uskutočnilo na stretnutí jeho členov so zástupcami slovenskej vlády 27.-28. júla 2015 v Ženeve. Výbor vo svojich záverečných zisteniach uznáva niektoré pozitívne pokroky od vydania jeho ostatných záverečných zistení, dokument vymenúva množstvo nedostatkov a odporúčaní vláde. Niekoľko z nich sa upriamuje na zásadné témy, na ktoré ERRC a Poradňa upozorňujú slovenskú vládu už roky. Pred dvoma mesiacmi počas [tlačovej konferencie](#), ktorú usporiadala ERRC, predstaviteľ OSN Paul d'Auchamp a Ombudsmanka Jana Dubovcová opakovane varovali vládu pred ľahostajnosťou k porušovaniu ľudských práv vo vzťahu k rómskej menšine.

"Je našou povinnosťou oznamovať porušovanie ľudských práv medzinárodným orgánom. Naším cieľom je totiž presvedčiť vládu SR, aby konala. Pod vplyvom pretrvávajúcich nedostatkov OSN vo svojich zisteniach okrem iného požaduje, aby slovenská vláda na najvyššej politickej úrovni verejne vyhlásila, že nebude tolerovať neprimerané použitie sily zo strany polície voči občanom vrátane príslušníkov národnostných menšín." Povedal výkonný riaditeľ ERRC András Ujlaky.

Výbor CAT vyjadril svoje obavy pokiaľ ide o prípady a podozrenia z neprimeraného použitia sily zo strany polície proti Rómom, maloletých nevynímajúc. Problémom tiež je, že vyšetrovanie týchto podozrení vykonáva Sekcia kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra, t.j. ten istý orgán zamestnáva a zároveň aj vyšetruje skutky osôb podozrivých zo spáchania trestného činu. Výbor ďalej poznamenal, že doposiaľ nebolo vznesené žiadne obvinenie v prípade [policajnej akcie v rómskej osade v Moldave nad Bodvou](#) zo dňa 19. júna 2013. Výbor vyjadril aj znepokojenie z februárového rozhodnutia okresného súdu [v prípade týrania rómskych chlapcov](#) policajtmí v Košiciach z roku 2009 a špecificky aj tým, že súd odmietol vziať do úvahy ako zákonný dôkaz videonahrávku z incidentu

Výbor sa opätovne nevyhol ani téme nútených sterilizácií rómskych žien bez informovaného súhlasu a vyjadril znepokojenie nad ťažkosťami v prístupe k spravodlivosti, ktorým možné poškodené ženy čelia: „Výbor požaduje, aby boli všetky prípady možných nedobrovoľných sterilizácií rómskych žien nezávisle a účinne prešetrené a aby poškodeným ženám bolo poskytnuté primerané zadostučinenie. Je nepochopiteľné, ako vládni predstavitelia dokážu dlhé roky prehliadať množstvo odporúčaní medzinárodných inštitúcií v tejto oblasti a zároveň ignorovať svoje medzinárodné ľudskoprávne záväzky. Bez účinného vyšetrovania môžeme len hádať, koľko rómskych žien bolo touto praxou na Slovensku vlastne postihnutých,“ hovorí Vanda Durbáková, advokátka spolupracujúca s Poradňou pre občianske a ľudské práva, ktorá v ostatných rokoch úspešne zastupovala viaceré nezákonne sterilizované rómske ženy v súdnych konaniach.

Výbor CAT odporúča aby zdravotnícky personál, ktorý vykonal sterilizácie bez slobodného, úplného a informovaného súhlasu bol trestne zodpovedný, stíhaný a potrestaný.

Viac informácií nájdete tu:

Záverečné zistenia Výboru OSN proti mučeniu (CAT):

http://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CAT/Shared%20Documents/SVK/CAT_C_SVK_CO_3_21388_E.pdf

Tieňová správa ERRC a Poradne zaslaná Výboru CAT:

<http://www.errc.org/cms/upload/file/un%20cat%20slovakia%20written%20comments%20errc%20poradna.pdf>

KONTAKT:

European Roma Rights Centre/Európske centrum pre práva Rómov:

Szelim Simándi

+36202658562

simandi.szelim@xkk.hu

www.errc.org

Poradňa pre občianske a ľudské práva:

Štefan Ivanco

0949 338 396

poradna@poradna-prava.sk

www.poradna-prava.sk